

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre . . . 6 korona
Egyes szám ára 4 fillér.

MEGJELENIK HETENKINT EGYSZER:

szombaton és egyes rend-
kívüli alkalmakkor.

A VÁROS

SZERKESZTŐSÉG:

Városi közlevéltár (város-
háza, földszint 7. sz. Ide
küldendők a kéziratok.

KIADÓHIVATAL:

Városi könyvnyomda-vállal-
at irodája. Ide küldendők
az előfizetési díjak és hirde-
tések.

KÖZIGAZGATÁSI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

== Felelős szerkesztő: KONCZ ÁKOS. ==

Kiadótulajdonos: A VÁROSI KÖNYVNYOMDA-VÁLLALAT.

A városi tanács előterjesztése az új nagy kölcsönről.

A városi tanács a felveendő nagykölcsön ügyében a következő előterjesztést teszi a rendkívüli közgyűlésnek:

Tekintetes Törvényhatósági Bizottsági Közgyűlés!

A 364/17,668—1911. bkgy. sz. határozattal megbízatást nyertünk arra vonatkozólag, hogy a város pénzügyeinek gyökeres rendezése és a megvalósításra váró létesítmények költségeinek fedeztetésére egy új nagykölcsön felvétele iránt tegyünk előterjesztést.

Mielőtt ezen felhívásnak megfeleltünk volna, kötelességünknek tartottuk mindenekelőtt azt, hogy az Osztrák-Magyar Banktól felvett 17 millió koronás törlesztéses kölcsön hova fordításáról elszámoljunk. Ezen elszámolásunkat betérjesztettük, azt a Tekintetes Törvényhatósági Bizottsági Közgyűlés tudomásul vette és az a felügyeleti kormányhatóság döntése alá van felterjesztve.

Összeállítottuk azon szükségleteket, amelyek immár sürgősen megoldásra várnak és amelyek megvalósítása elől városunk egészséges fejlődése és nagyarányokban megindult előrehaladásának kockázatát nélkül kitérni nem lehet.

Kétségkívül igen nagy az az összeg, amelyre városunknak szüksége van és amelynek felvétele iránt előterjesztést teszünk.

Nem akartunk azonban csupán a legsürgősebb szükségletek felsorolására szorítkozni, hanem előrelátással felölelni kívántuk mindazokat, amelyeknek megvalósítása városunknak nagyra és modernné tétele céljából feltétlenül szükséges. Azt hisszük, az alábbiakban perspektíváját adtuk a jövő Debreczennek, melynek kialakulása a Törvényhatósági Bizottság minden tagjának és hisszük, hogy a város minden polgárának hő óhajása.

Összeállításunk

a következő:

1. Legelső helyen kell felemlitenünk az egyetem ügyét. Egyhangu lelkesedéssel határozta el a Törvényhatósági Bizottsági Közgyűlés, hogy a harmadik egyetemnek városunkban való felállítására érdekében a tőle telhető legmagasabb anyagi támogatást nyújtja. A Törvényhatóság áldozatkészségét siker koronázta és reméljük, hogy az országgyűlés két háza által már megszavazott törvényjavaslat szentesítésével városunk óhaja mielőbb teljesedésbe megy. Ezen célra a 174/9509—911. bkgy. sz. határozattal meg lett szavazva 5.000.000 korona, melyhez hozzá számítva az egyetem céljaira szolgáló terület csatornával és vízvezeték csőhálózatával ellátásának, valamint a villany- és gázvezeték költségeit is, számításba kell vennünk 6.000.000 koronát.

(A fenti számú közgyűlési határozattal az egyetemi aula és a központi hivatalok elhelyezésére fel lettek ajánlva a Péterfia-Nyomató-utca közötti telkek is, ezen költségeket azonban számításba nem vettük, mivel a birtokunkban levő tervek szerint az összes épületek a Nagyerdőn lesznek felépítve.)

2. A törvényhatósági bizottsági közgyűlés a jelenlegi köz-kórház kibővítésére 800.000 koronát, egy járványkórház kibővítésére pedig 1.000.000 koronát szavazott meg. Az egyetem felállításával kapcsolatban felmerült azon terv, hogy a jelenlegi köz-kórház kitélepitésével az egyetem szomszédságában egy, az orvosi fakultás céljainak mindenben megfelelő, új, modern köz-kórház építessék, amelynek keretében létesítendő hevenyfertőző osztály a külön járványkórház felállítását szükségtelenné teszi. 119/5823—1912. bkgy. sz. határozat erre a célra a Nagyerdőn 35 holdat kijelölt és kimondta, hogy a legfeljebb 420 ágy befogadó képességű kórházat felépített. Ennek a költségeire a mérnöki hivatal számítása szerint szükséges 3.000.000 korona, (a jog- és pénzügyi bizottság 2 millióra redukálta.)

3. A városunkban felállítandó

tüdőbeteg népszanatórium

céljaira az 54/1166—1910. bkgy. sz. határozat a Nagyerdőn 30 hold föld átengedését és egyszersmindenkorra 150.000 korona

segély adását mondotta ki és a pénzbeli segély fedezetül részben a 92.000 koronát kitevő kórházépítési alapot, részben pedig a magfák eladási árából még rendelkezésre állott 113.000 koronát jelölte ki.

A 84/4938—1911. bkgy. sz. határozat, minthogy a szanatorium az első tervezettől eltérőleg nem 100, hanem 150 ágy befogadására fog kiépülni: a pénzbeli segélyt 50.000 koronával felemelte és kimondta, hogy ezen összeg a községi adó helyét pótló alaphoz kamat nélkül lesz kölcsönvéve, amely kölcsön a 334/17,686—1911. bkgy. sz. határozat rendelkezéséhez képest a felvenni tervbe vett új nagykölcsönből egy összegben fizetendő vissza.

Ezen tényállás szerint az új nagykölcsön keretében csupán 50.000 korona beillesztéséről kellene gondoskodni. Az 543/22,641—1911. bkgy. sz. határozat azonban kimondta azt is, hogy a város a szanatorium kapujáig a csatornát és a vízvezeték kiépítési, minélfogva ezen költségek is számításba veendők. Minthogy pedig a guthi magfák eladási árából 50.316 korona 18 fillér a 189/9580—1912. bkgy. számú határozattal a város erdőbirtokai rendszeres gazdasági üzemtervének elkészítésével felmerülő költségek fedezetül jelöltetett ki, 63.149 korona pedig az 1393—1910. számú tanácsi határozat folytán a diószegi-úti vasuti felüljáró építésére a kövezetvám-alapnak kölcsön adatott és csak több év múlva lesz teljes összegében visszafizetve; minthogy végül a szanatóriummal kapcsolatos csatornázási és vízvezeték költségekre annak idején fedezet kijelölve nem lett, azt javasoljuk, hogy a készpénzben adandó 200.000 korona is illesztessék be, míg a többi költségek a kórházépítési alap és a guthi magfák eladási árából rendelkezésre álló összegből fedeztessenek. Javaslatba hozunk tehát e tételnél 200.000 koronát.

4. A 277/15,670/16,042—1906. bkgy. számú határozathoz képest a református főgimnázium építésére megszavazott segély címén, mely részint téglanyagban, részint készpénzben adatik, beillesztendő 400.000 korona.

5. Már a 17 millió nagykölcsönben a feltételeken megvalósítandó létesítmények között szerepelt

a kulturpalota

létesítésének ügye és annak költségeire 150.000 korona irányoztatott elő. Ezen összegből azonban csak 72.000 korona lett elkölthető a kulturpalota céljaira megvásárolt Hatvan-utca 23. számú ház vételára, az 59/1647—1905. bkgy. sz. határozat rendelkezéséhez képest. Ugyanezen évben a vallás- és közoktatásügyi miniszter ur a muzeum építésére 100.000 koronát adományozott oly módon, hogy ezen összeg 10 év alatt évi egyenlő részletekben folyik be a házipénztárba. Az 1910. évben a 224/9891 bkgy. számú határozat a 150.000 koronán felül újabb 230.000 koronát ajánlott meg és kimondta azt is, hogy a kulturpalotn céljaira a szomszédos Lichtschein-féle telek is, vagy amennyibe ez nehézségbe ütközne, a másik szomszédos Koncz-féle telek szerzendő meg. Ezen 230.000 koronát kölcsönből rendelte fedezni. Ugyanezen évben a városi Tanács felterjesztésére a vallás- és közoktatásügyi miniszter ur a 107,027—1910. számú leiratában kilátásba helyezte, hogy az építkezéshez még szükséges és kölcsön útján fedezendő 300.000 korona törlesztési részleteiből évi 15.000 koronát tárcája terhére elvállal. Ezek szerint gondoskodni kell a 17 millió nagykölcsönben felvett 150.000 koronából a Hatvan-utca 23. számú ház vételárának levonásával fenmaradt 78.000 K,

a 224/9891—1910. bkgy. számú határozattal megszavazott 230.000 korona,

valamint a vallás- és közoktatásügyi miniszter ur által kölcsönvenni engedélyezett 300.000 korona, vagyis összesen 608.000 korona beillesztéséről.

6. Az 541/22,525/22,640—1911. bkgy. számú határozatával a közgyűlés kimondotta, hogy a Debreczeni Zenedét városi kezelésbe veszi és az ezen határozattal elfogadott szerződés szerint kötelezettséget vállalt arra, hogy a zenedei épület második emeletének, valamint egy nagy hangverseny-teremnek építési céljaira 266.000 koronát fog fordítani. Szükséges tehát e célra 266.000 korona.

7. A Délmagyarországi Közművelődési Egyesület részére egy, városunkban felállítandó

fiu-internátus

céljaira a 149/7946/7980—1911. bkgy. sz. határozat a Hatvan-utca végén, a hajdunánási vasuton túl elterülő két városi telek valamelyikét jelölte ki és kimondta, hogy a telken kívül az építkezéshez szükséges téglanyagot ingyen adja, az Egyesület által elkészítendő terv szerint az internátust felépítési és felszerelési költségeket rendelkezésre bocsátja, úgy azonban, hogy a felépítés és felszerelés költségét az egyesület 50 év alatt letörleszti. Ezen közgyűlési határozaton a 74/1916—1912. bkgy. sz. határozat annyiban változtatott, hogy az internátus helyéül a Bocskai-téren az új szabályozási terv által alakított terület északra fekvő részéből 1600 □-ölnyi területet jelölte ki és tudomásul vette azt, hogy az Egyesület az internátus megvalósítása végett egyesült az Alföldi Gazdasági Egyesülettel, amely az alapközgyűlési határozatban kikötött feltételeket magára nézve kötelezőknek elismerte.

Az építkezési költség a bemutatott költségvetés szerint kitesz 340,000 koronát,

a kiszolgáltatandó téglamennyiség értéke a mérnöki hivatal számítása szerint 55,100 korona,

végül a rendelkezésre bocsátandó felszerelési költségre, melynek összege még pontosan megállapítva nincs, számításba vesszünk 40,000 koronát, vagyis összesen javaslatba hozunk 135,100 koronát.

8. Köztudomásu dolog, hogy a városi színház részint nem elég nagy befogadó képessége, részint pedig a mai modern színházépítési követelményeknek nem megfelelő volta miatt vagy teljesen újjáépítendő, vagy pedig lényegesen átalakítandó. Nincs ugyan kizárva, hogy a jelenlegi teleknek hosszabb időre lekötése mellett magánvállalkozó is felépítheti a színházat és a telek használatáért a városnak magas hasznóbért fizet; minthogy azonban az új színház költségeinek a felveendő nagykölesönben szintén biztosítva kell lenni, e célra javaslatba hozunk 2.000,000 koronát. (Ezt a tételt törölte a jog- és pénzügyi bizottság.)

9. Már a 17 milliós nagykölesön keretébe be volt illesztve a

városháza

újja építési ügye, azonban az megoldást a mai napig sem nyert. Szükségtelen bővebben indokolnunk, hogy az új városháza felépítése a közel jövő feladatát kell, hogy képezze. Számos hivatalt kellett már is helyszüke miatt a központból kitelepíteni, ami — kétségkívül — az adminisztráció rovására esik, de a bent levő helyiségek mindegyikének elhelyezése sem megfelelő. A közgyűlési terem szűk volta s a tanácstermek elégtelensége mind az újjáépítést indokolják, amihez hozzájárul még az is, hogy a gyorsan és nagyarányokban fejlődő főutcánk keretébe a városháza rövid idő múlva nem megfelelően fog beilleszkedni. Az építési költségekre javaslatba hozunk 4.000,000 koronát.

10. Gondoskodni kell az új városháza építésével arról, hogy a meglevő, nagy részben elavult butorzat újjal cseréltesék fel, erre és valamint a városháza négy utcára való kiépítéséhez szükséges szomszédos telek megszerzésére javaslatba hozunk: 1.200,000 koronát.

11. A 120/5555—1912. bkgy. sz. határozattal központi

rendőrségi épület

felépítése határozottat el és ennek költségei 806,464 korona 69 fillérben állapították meg. Ezzel kapcsolatban gondoskodni kell a régi, nagy részben elavult butorzat felújításáról is, ennél fogva javaslatba hozunk összesen 860,000 koronát.

12. A városi világítási vállalat a villamostelep építésére a községi adóalaphól kölcsönvett 761,387 koronát.

A gázgyári és részben villamos építkezésekre az Alföldi Takarékpénztártól 500,000 koronát.

A villamos vasut létesítése folytán szükségessé vált beruházás és a 3-ik gépcsoport létesítésére az Alföldi Takarékpénztártól 300,000 koronát.

Vagyis összesen 2.061,387 korona.

Ezen kölcsön visszafizetéséhez szükséges összegeken kívül a villamos 4-ik gépcsoport létesítésére szükséges 800,000 korona.

A gázgyári új retortaház építésére és tartozékaira 300,000 korona.

Összesen 1.100,000 korona.

Es így a vállalat összes szükséglete 3.161,387 korona, az előre nem láthatókkal együtt kereken 3.200,000 korona. (Ebből a tételből a világítási vállalat 500 ezer koronás kölcsönét leütötte a jog- és pénzügyi bizottság.)

13. A városi téglagyárnak fejlesztésére, a téglagyártási technika követelményeinek megfelelő újabb berendezésekre javaslatba hozunk 150,000 koronát.

14. A köztisztasági- és fuvarozási vállalat céljaira, — mely közegészségügyi szempontból egyik igen fontos vállalata a városnak, — hogy feladatának az általános csatornázási, vízvezetési- és kövezési munkálatok befejezése után megfelelően, nagyobb befektetésre van szüksége. Miért is javaslatba hozunk erre a célra 200,000 koronát.

15. A 68/4761—1911. bkgy. sz. alatt alkotott szabályrendelettel megállapított

burkolási terv

végrehajtására, — tekintettel arra, hogy abban a város belterületén levő összes utcáknak burkolása kimondatott, — javaslatba hozunk 5.000,000 koronát.

16. A város szabályozási tervének helyes keresztülvitele igen fontos és nehéz feladatot képez. A 137—8255—1911. bkgy. sz. határozat kimondta, miszerint az egy, a város és a helybeli pénzintézetek közreműködésével megalakítandó részvénytársaság feladatát fogja képezni, amelyben a város 800,000 koronás részvény jegyzésével vesz részt. A m. kir. belügyminiszter ur azonban idevonatkozólag nehézségeket lát fenforogni és a közgyűlési határozatnak több irányban átdolgozását kívánja. Minthogy pedig a közgyűlés a Szent Anna-utca elejének kiszélesítését már elhatározta és több ízben kifejezte azon óhaját is, hogy a Piac-utcának a teherforgalomtól mentesítése érdekében a párhuzamos utcák mielőbb megnyitassanak és hogy az igen nagy forgalmu Csapó-utca egyenes irányban meghosszabbítottassék és minthogy szükséges az, hogy a városnak úgy ezen célok megvalósítására, valamint egyáltalában ezen fontos városi érdek keresztülvitelére az anyagi eszközök rendelkezésére álljanak; ezen címen a lehető legmérsékeltebb számítással javaslatba hozunk 5.000,000 koronát.

Nem kívánjuk azonban eljteni ez által a részvénytársaság alakításának eszméjét és mindent megkivánunk tenni abban az irányban, hogy az mielőbb létesüljön és a városrendezés házipénztárunk minél kevesebb megterhelésével foganosítottassék.

17. Gondoskodni kell arról, hogy városunk egyetlen üdülőhelye, a

Nagyerdő

különösen pedig parkszerűen kiképzett része olyan karba helyeztessék, mely a közönség igényeit minden tekintetben kielégítse. De a 361/17,672—1911. bkgy. sz. határozat elrendelte azt is, hogy a Nagyerdőn egy jégpálya és azzal kapcsolatban egy uszoda létesíttessék. Ezen költségekre javaslatba hozunk 500,000 koronát.

18. A nagyerdői u. n. Dobos-pavillon elavult és hogy a Nagyerdő a város közönségének igazi szórakozóhelye legyen és megvalósíttassék a városi tanács azon terve, hogy az idővel a budapesti Városliget mintájára fejlődjen ki: szükséges ottan egy Vigadó építése, amelynek költségeire javaslatba hozunk 400,000 koronát.

19. A nagyerdői fürdőházat a közönség ma is sűrűn látogatja. Kétségtelen azonban, hogy ezen elavult épületben elhelyezett fürdő, melybe ez oknál fogva tetemesebb költséget befektetni nem érdemes, a követelményeknek megfelelő nem képes. Egy új, a higienikus követelményeknek megfelelő fürdőház azonban, melynek szükségét, városunkban igen érezzük, kétségen kívül jövedelmező befektetése volna a városnak. Ezzel kapcsolatban tervebe vettük egy hidegvízgyógyintézet létesítését, valamint azt is, hogy ezen épületben a nyaraló és kurát használó közönségnek egy-két szobás lakások is állanak rendelkezésre. Ezek megvalósítására javaslatba hozunk 1.000,000 kor.-t.

20. A 324/15,479—1910. bkgy. sz. határozat kimondta egy krematóriummal kapcsolatos

központi temető

létesítését és ezen célra a város már nagyobb kiterjedésű ingatlanokat is vásárolt. A még szükséges 4 hold 1425 négyszögöl terület megszerzésére, a krematórium felépítésére és egyéb költségekre — javaslatba hozunk 1.200,000 koronát.

21. Hosszabb idő óta képezi a tárgyalás anyagát városi kerétszet létesítése, melynek feladatát a város utcái és közterületei valamint a köztemető parkirozása és egy modern város követelményeinek megfelelő karban tartása képezné. Az e célra szükséges beruházásokra javaslatba hozunk 150,000 koronát.

22. Több ízben hangoztatott óhajta a törvényhatósági bizottsági közgyűlésnek, hogy a közlekedési viszonyok javítása és a piac rendezése szempontjából egy

vásárcsarnok

létesíttessék. A városi tanács azon az állásponton van, hogy a vásárcsarnok valamely, jelenleg jövedelmet nem hozó és a város középpontjához lehetőleg nem messze fekvő közterületen helyezendő el, hogy így a telekszerzés költségei megtakarítva legyenek. Az építkezési költségekre javaslatba hozunk 2.600,000 koronát.

23. A város fejlődése szükségessé tette, hogy a Péterfia-utcai honvéd gyalogsági- és a Széchenyi-utca végén levő honvéd lovassági laktanyák kitelepítése iránt a tárgyalások folyamatba tétessenek. A két új laktanya építésére és telekszerzésére a mérnöki hivatal javaslata szerint szükséges 6.000,000 korona.

24. A város birtokai általában kellő számú gazdasági épületekkel felszerelve nincsenek, sőt számos olyan birtoka van a városnak, amelyen gazdasági épület egyáltalában nincs. Szükségtelen indokolni azt, hogy az épületek hiánya a szakszerű gazdál-

kodást és a birtokok jövedelmezőségét hátrányosan befolyásolja. A város nagy kiterjedésű birtokaira tekintettel javaslatba hozunk e címen 3.000.000 koronát.

25. A közegészségügyi követelmények elkerülhetetlenné teszik, hogy a csatornából kijövő szennyvizek megtisztítsanak és e célból szennyvíztisztító-telep létesítsék. Ennek költségei a mérnöki hivatal kiszámítása szerint kitesznek 470.000 koronát, a gazdasági berendezésekre pedig szükséges 320.000 korona, vagyis összesen 790.000 korona.

26. A kataszteri munkálatok költségeit a városnak kell előlegezni. Ezen költségek kitesznek 400.000 koronát.

27. A 114/1910. bkgy. sz. határozat a közkörház területén egy barak létesítését mondta ki 27.000 korona költség engedélyezése mellett. A helyiségek azonban a mérnöki hivatal kimutatása szerint 38.825 korona 84 fillérbe kerültek és idevonatkozólag a Tanács külön beadványban póthitelt is kér. Ezen összegből a 17 milliós nagykölcson terhére 15.445 korona 80 fillér fizettetett ki, míg az új nagy kölcson terhére 18.760 kor. 01 fillér lett kiutalva a rendelkezésre állott pénzből, a további összeg pedig még fizetetlen. Ezek szerint a 17 milliós nagykölcsonból kifizetett összegén kívül kerek számot véve, szükséges még 24.000 korona.

28.

A közvágóhid

bővítési munkálataira és pedig az építési költségekre a 100—4382—1909. bkgy. sz. határozattal 375.000 K, a gépberendezésekre pedig a 359/16,515—1911. bkgy. számú határozattal 35.095 korona, együtt tehát 410.095 koronát szavazott meg. A vágóhid építésére a Tanács által kiküldött bizottság a vágóhidi igazgató és a mérnöki hivatal írásbeli jelentéseiben foglalt észrevételek folytán a fenti célokra még 68.605 koronát kíván fordítani, melyre nézve a Tanács külön beadványban póthitelt kér. Így tehát az összes költség 410.095 + 68.605 kitesz 478.700 koronát. Ezen összegre a 17 milliós kölcson terhére kifizettetett 115.389 korona 64 fillér, szükséges tehát még gondoskodni 363.310 korona 36 fillérről.

29. A közvágóhid forgalmát tekintve véve a már elrendelt bővítési munkálatokon kívül a közeljövőben gondoskodni kell nagymarhák, valamint lóhus vágására szolgáló helyiségekről; továbbá egy nagyobb viztorony létesítéséről is. Ezek költségeire javaslatba hozunk 300.000 koronát.

Közgyűlés.

Debreczen sz. kir. város törvényhatósági bizottsága folyó hónap 3-ikán rendes közgyűlést tartott Domahidy Elemér főispán elnöklésével. A közgyűlésen a bizottsági tagok — a nagy mezei munkák miatt — közepes számban jelentek meg, akik azonban ott voltak, azok nagy érdeklődéssel igyekeztek a város dolgát elintézni.

Elnöklő főispán három órakor megnyitván a közgyűlést, üdvözölte a bizottsági közgyűlés megjelent tagjait és rámutatva a tárgysorozatot fontosabb pontjaira, azok megvitatását a közgyűlés tagjainak figyelmébe ajánlotta.

A tárgysorozat a következőkben nyert elintézést:

1. Polgármesteri jelentés az 1912. évi május hónapról.

A közgyűlés a polgármesteri jelentést tudomásul vette. A jelentésnél Jászi Viktor dr. biz. tag kérdésintézet a polgármesterhez, hogy miért figyelmeztette az „Uj Debreczen“ című lapot arra, hogy az utcai elárusítás jogát megvonja tőle, ha más hangot nem használ. A polgármester kijelentette, hogy nálánál jobban a sajtószabadságot senki sem tiszteli és levelel csak azt akarta elérni, hogy ne legyen kénytelen az illető lap utcai elárusítását — mint jogában állót — betiltani. A közgyűlés a választ tudomásul vette.

Dr. Lukács Béla indítványt tett, hogy miután a Molnár Ernő-féle Piac-utca 60. sz. telek 15-én birói árverés alá kerül, a városi közgyűlés utasítsa a Tanácsot, hogy az árverésen vegyen részt.

Többek hozzászólása után a közgyűlés elfogadta a Tanács javaslatát a következőkben: Megbizzza a közgyűlés a Tanácsot, hogy vegyen részt az árverésen, de az összeget ne határozza meg most, valamint bizzza meg a városi Tanácsot, hogy előzetesen tárgyaljon a szomszédos háztulajdonosokkal az ott nyitandó utca ügyében. Az utcanyitás azután attól lesz függővé téve, hogy nem kerül-e tulságos sokba.

2. **Jelentés a törvényhatósági bizottsági közgyűlés által a városi tanácsnak adott megbizatosok mibenállásáról.**

A megbizatosok mikéntállásáról szóló bejelentést a közgyűlés tudomásul vette.

3. **Belügyminiszteri leirat a város általános szabályozási tervére vonatkozólag felmerült észrevételek tárgyában.**

A közgyűlés a belügyminiszteri leiratot tudomásul vette.

4. **Belügyminiszteri leirat a szatmármegyei árvizkárosultak segélyezése iránt.**

A közgyűlés a szatmármegyei árvizkárosultak részére 500 korona segélyt szavazott meg.

5. **Honvédelmi miniszteri leirat a m. kir. honvéd hadapródiskolában megüresedett egy városi alapítványi hely betöltése iránt.**

A közgyűlés a megüresedett helyre ifj. Szathmáry Zoltánt ajánlotta.

6. **Arad sz. kir. város és a debreczeni Ipartestület átirata az ipartörvény revisiója iránti feliratuk hasonló felirattal támogatása iránt.**

A közgyűlés az átiratot hasonló szellemű felirattal támogatja.

7. **Baja város törvényhatóságának megkeresése a bírók, tanítók, állami és törvényhatósági tisztviselők, alkalmazottak és szolgák fizetése rendezése tárgyában az országgyűlés képviselőházához intézett feliratának pártolása iránt.**

A közgyűlés az átiratot hasonló szellemű felirattal támogatja.

8. **Munkács város polgármesterének a Munkácson felállítandó lovas Árpád szoborra adományozás iránti megkeresése.**

A közgyűlés a Munkácson felállítandó Árpád-szoborra ezer koronát szavazott meg.

9. **Az állami tisztviselők debreczeni körének kérvénye Debreczen sz. kir. városnak a II-ik lakbér osztályba sorozása iránt a m. kir. pénzügyminiszter urhoz intézett feliratának támogatása iránt.**

A közgyűlés felir, hogy Debreczen a II-ik házbérossztályba soroltassék.

10. **Tanácsi előterjesztés a „Kálvineum“ lelkeszi és kántori árvák részére építendő árvaház segélyezése iránt.**

A közgyűlés a Kálvineum részére tizezer koronát szavazott meg oly módon, hogy öt éven keresztül 2000—2000 koronát fizet.

11. **Tanácsi előterjesztés a katonai beszállásolási váltságdíj rendezésére vonatkozólag.**

A közgyűlés a tanács javaslatát elfogadta és a pótköltséget megszavazta.

12. **Névszerinti szavazás a Tatár Sándorné tulajdonát képező Boldogfalva-utca 16. számú házastelek megvétele felett (harmadizben).**

A közgyűlés a vételt harmadizben megszavazta.

13. **Ugyanaz a Gozovics István tulajdonát képező Csokonai-utca 21. számú házasteleknek kisajátítás útján leendő megszerzése felett (harmadizben).**

A közgyűlés a kisajátítás útján megszerzést megszavazta.

14. **Ugyanaz a Partl Ferenczné és társai tulajdonát képező Nyil-utca 106. számú házastelek megvétele felett (harmadizben).**

A közgyűlés a vételt harmadizben megszavazta.

15. **Ugyanaz az Ekli József és neje tulajdonát képező Péterfia-utca 70. számú házastelek megvétele felett (harmadizben).**

A közgyűlés a vételt harmadizben megszavazta.

16. Ugyanaz a Schäffer Dávid tulajdonát képező Hüvelyes-utca 17. számú házasteleknek kisajátítás utján leendő megszerzése felett (másodizben).

A közgyűlés ezen tárgy harmadszor szavazását a közgyűlési tagok elégtelen száma miatt a legközelebbi közgyűlés napirendjére tűzte ki.

17. Ugyanaz a Blattner Kálmán tulajdonát képező Vörösmarty-utca 6. számú házastelek megvétele felett (másodizben).

A fenti okból a harmadszori szavazást a közgyűlés a legközelebb tartandó közgyűlés napirendjére tűzte ki.

18. Ugyanaz A Tihanyi József tulajdonát képező Miklós-utca 23. számú házastelek megvétele felett (másodizben).

A közgyűlés a fenti okból a harmadszori szavazást a legközelebb tartandó közgyűlés napirendjére tűzte ki.

19. Ugyanaz a Máv. szényszerelő telep kibővítéséhez szükséges, városi tulajdont képező terület eladása, illetve kicserélése felett (elsőizben).

A közgyűlés ezen ügy elintézését, másodszori szavazását a legközelebb tartandó közgyűlés napirendjére tűzte ki.

20. Ugyanaz a Kiss József tulajdonát képező József kir. herceg-utca 24. számú házasteleknek megvétele felett (elsőizben).

A legközelebb tartandó közgyűlés fog ez ügyben másodszor szavazással határozni.

21. Ugyanaz a városi tulajdont képező Széchenyi-utca 36. számú teleknek a Debreczeni Dalegyelet részére átengedése felett (elsőizben).

A jövő közgyűlés fog másodizben szavazással ez ügyben határozni.

22. Tanácsi előterjesztés az új nagy kölcsön felvétele és ezzel kapcsolatban az előmunkálatok megtételére a városi tanácsnak felhatalmazás adása iránt.

A közgyűlés ezen ügyet a napirendről leveszi és azt egy ezen célra összehívandó rendkívüli közgyűlésen fogja tárgyalni.

23. Ugyanaz a már engedélyezett 800,000 korona függőkölcsönre beérkezett ajánlatok bemutatása tárgyában.

A közgyűlés a tanács ide vonatkozó jelentését tudomásul vette.

24. Ugyanaz a 3.000,000 korona függőkölcsön felvétele tárgyában.

A közgyűlés a tanács jelentését tudomásul vette.

25. Ugyanaz az Arany-Bika és szomszédos telkekre az Arany-Bika r.-t.-gal kötött szerződés és az építési tervek bemutatása tárgyában.

A közgyűlés a bemutatott szerződést tudomásul vette.

26. Ugyanaz az öntözbiztosítási rendszer behozatala tárgyában.

A közgyűlés az önbiztosítási javaslatot tudomásul vette és a szükséges pénzt a községi adópótló alaphoz veszi fel.

27. Ugyanaz az elepi dűlőben levő Kövesdy-féle egy nyilas föld eladása tárgyában.

A közgyűlés az eladást megszavazta.

28. Ugyanaz a gyalog utakon való közlekedés biztosítása tárgyában alkotandó szabályrendelet tervezetre vonatkozólag. Ezzel kapcsolatban a debreczeni Kereskedő Társulat kérvénye.

A közgyűlés a szabályrendelet-tervezet tárgyalását a napirendről levette és azt pótlás végett a Tanácsnak visszaadta.

29. Ezzel kapcsolatban a debreczeni kereskedő társulat kérelme.

A 28. pontban említett határozattal kapcsolatos levén, annak idején azzal fog tárgyalatni.

30. Ugyanaz a nőipariskola városi segélyének felemelése ügyében.

A közgyűlés a nőipariskolára 5176 koronát megszavaz, az átvételre nézve azonban ez alkalommal nem határoz.

31. Ugyanaz a kórházi barak építésénél felmerült költségtöbblet erejéig póthitel engedélyezése iránt.

A közgyűlés a póthitelt megszavazta.

32. Ugyanaz a kertészeti kiadások fedezésére 6190 korona póthitel engedélyezése iránt.

A közgyűlés a póthitelt megszavazta.

33. Ugyanaz a vágóhid hővitésénél felmerült költségtöbblet erejéig póthitel engedélyezése iránt.

A közgyűlés a póthitelt megszavazta.

34. Ugyanaz a tisztai átvonulási szállásokért fizetendő díjak fedezése céljából 2000 korona póthitel engedélyezése iránt.

A közgyűlés a póthitelt megszavazta, ellenben a póthitelnél kimondta, hogy ezeket a jövőben nem engedélyezi, hanem utasítja a Tanácsot, hogy a szükségletekről olyan előirányzatot mutasson be, mely feleslegessé teszi a póthiteket.

35. Ugyanaz a harcszerű lőtér bérletére vonatkozó szerződés tárgyában.

A közgyűlés a bemutatott szerződést elfogadta.

36. Ugyanaz a Sziv-utcai óvoda városi kezelésbe vétele ügyében.

A közgyűlés a szivutcai óvónak városi kezelésbe vételét kimondotta.

37. Ugyanaz az iparos tanonciskola felügyelő-bizottságába 2 tag választása iránt.

A közgyűlés a felügyelő bizottságba Márk Endre udvari tanácsost és Sztankay F. Béla igazgató, biz. tagokat választotta be.

38. Ugyanaz Schaf János helybeli lakossal társasközi járatok létesítése folytán igénybe veendő közterület használatára vonatkozólag kötött terület használati szerződés tárgyában.

A közgyűlés nevezettel kötött területhasználati szerződést jóváhagyta.

39. Ugyanaz a méntelepi építkezésekre felvett kölcsön konvertálása tárgyában.

A közgyűlés a tanács javaslatát elfogadta.

40. Tanácsi jelentés két fegyelmi ügy befejezéséről.

A közgyűlés az előterjesztést elfogadta.

41. Az Országos birói és ügyészi egyesület kérvénye városunkban felállítandó internátus részére telek és 40,000 korona alapítványos segély adományozása iránt.

A közgyűlés a nevezett emberbaráti célra ingyen telket és 40,000 korona hozzájárulást szavazott meg.

42. Az Alföldi Gazdasági Egyesület kérelme Debreczen sz. kir. városnak az egyesületbe tagként belépése iránt.

A közgyűlés az egyesületbe 200 koronával alapító tagul belépett.

43. Benyáts Emil kereskedő kérvénye harisnyakötődéje készítményein a város czimerének használhatása iránt.

A közgyűlés a kérelmet teljesítette azon feltétel alatt, ha Benyáts Emil kereskedő egyszersmindenkorra 250 koronát fizet be a nyugdíjpénztár javára.

44. Nagy Sándor és társai felebbezése a Piacz-u. 14—16—18. sz. házak előtt elterülő köztérnek gyüle-

kezés czéljaira átengedése és kijelölése iránti kérelmüket elutasító 7579—912. sz. tanácsi határozat ellen.

A közgyűlés a felebbezést Jászi Viktor biz. tag ellenindítványával szemben elutasította.

45. Papp Lajos ipariskolai szolgáló kérvénye a nyugdíjogusultak közé leendő felvétele iránt.

A közgyűlés a kérelmet teljesítette.

46. Rácz István erdei iparvasúti mozdonyfűtő kérvénye a nyugdíjogusultak közé leendő felvétele iránt.

A közgyűlés a kérelmet teljesítette.

47. Özv. Erdei Jánosné és özv. Medgyaszay Dezsőné kérvénye özvegyi segélyük felemelése iránt.

A közgyűlés a kérelmet teljesítette.

Több apróbb ügy elintézése után a közgyűlést elnöklő főispán 6 órakor berekesztette.

A munkás- cseléd-segélypénztárról.

Az országos gazdasági munkás- és cseléd-segélypénztárra vonatkozó törvények kiegészítéséről szóló 1912. VIII. t.-c. a gazdasági munkásbiztosítást gyökeresen átalakította oly módon, hogy olyan nyugdíjcsoporthoz állított fel, amelybe a legidősebb emberek is beléphetnek és amelyben a nyugdíj nemcsak igazolt rokkantság esetén, hanem a 65-ik életév betöltésekor feltétlenül megadatik.

Igen kérjük tehát mindazokat, akik a földmives néppel érintkezésben vannak, használjanak fel minden alkalmat arra, hogy az új törvény kedvezményeire figyelmeztessék a földmivelőket és akik hivatottnak érzik magukat az új törvény magyarázására, alkalmas módon világosítsák fel a népet az új törvény gyakorlati hasznáról. Hajlandó végül a földmivelési miniszter ur ilyen szakelőadások megtartására a pénztár útján közlegeket kiküldeni, ha azt az érdekeltek bejelentik. A miniszter ur azokat, akik a törvényhatóság területén az ily nyugdíjbiztosítás népszerűsítése körül eredményes tevékenységet fejtenek ki, hajlandó a gyűjtött tagok arányában megfelelő jutalomban részesíteni, valamint gondoskodik arról is, hogy az illetők méltó erkölcsi elismerésben részesüljenek.

*

A munkás- és cseléd-segélypénztárra vonatkozó újabb törvénykiegészítés ismételen igazolja, hogy a földmivelésügyi m. kir. miniszter urnak kiváló gondját képezi a munkások és cselédek jövő sorsa. E tekintetben nagy haladás mutatkozik, mert míg ezelőtt a szegény földmivés cselédember bizonytalanul nézett a jövőbe és különösen elaggása vagy munkatehetetlensége esetére a sötét nyomor fenyegette, ma a kormány és törvényhozás igyekszik tőle telhetőleg a pénztár segélyével jövődjüket biztosítani.

Az új törvény legemberségesebb szakasza az, mely a népet biztosítja a 65-ik életkor elérésénél bizonyos összegű nyugdíjról, vagyis ellátási összegéről. Nemcsak akkor áll tehát a pénztár a földmives és cselédnép segítségére, mikor valakit baleset vagy rokkantság ért, hanem akkor is, ha egészségben éri meg 65-ik életévét. Mennyi megnyugvást hozhat ez a tudat a becsületes munkásnak, aki egész életét munkában tölti el és nem tudja, hogy egy végtelen pillanat nem törí-e le munkaerjét és egy véletlen szerencsétlenség mikor üti ki kezéből a kenyéradó eszközt.

Az a hozzájárulás, melyet nyugdíjbiztosítása esetére a munkás fizet, jól kamatozó befektetés és mi hisszük is, hogy a mi magyar, józan gondolkodású népünk, ha felvilágosítjuk a pénztár nyújtotta előnyökről, készségesen siet beiratkozni ezen áldásos és jövőjét biztosító intézménybe.

A munkaadók éppen azért beszélgetésük közben világosítsák fel embereiket a munkás- és cselédsegélyező pénztár törvényének kiegészítő szakaszáról és mutassanak rá azon előnyökre, melyek ennek nyomán elérhetők. A magyar nép kenyéradójának tanácsát meghallgatja, a jó tanácsot befogadja.

Kevés fáradsággal, népünk jövő sorsát szemünk előtt tartva, sokat használhatunk a mezőgazdasági mun-

kások és cselédek ügyének és hozzájárulhatunk ahhoz, hogy a jövő iránt való bizalmatlanság a munkások lelkeiben gyengüljön és erősödjék bennük az a tudat, hogy sorsukat a törvény, a kormány és a társadalom egyaránt szívéükön viselik.

42,946jVI. D. szám.

Kereskedelemügyi m. kir. Miniszter.

Valamennyi magyarországi törvényhatóságnak.

Az acetylén gáz előállításáról és világítási vagy más célokra való felhasználásáról 1906. évi június hó 28-án 73,354j1906. B. M., 47,788/1906. K. M. szám alatt hivatali elődöm által az akkori belügyminiszter ural egyetértőleg kibocsátott szabályrendelet 7. /-ának 9. és 10. pontjait a belügyminiszterium vezetésével megbízott miniszterelnök ural egyetértőleg ezennel hatályon kívül helyezem és azok helyett a következőket rendelem:

9. A töltő telepek lakott helyektől 20 méter távolságban, minden oldalról fallal körülvárt, állandóan jól szellőztetett, tűzálló és csupán egyszerű és könnyű tetőszerkezettel ellátott épületnek kell lennie, melyben csakis az acetylén-fejlesztő, a sűrítő szivattyú és recipiensek foglalhatnak helyet, míg a szivattyú hajtására szolgáló erőgép ettől teljesen elkülönített helyen állítandó fel.

E helyiségre egyébként minden tekintetben alkalmazást nyerne a jelen szabályrendelet vonatkozó rendelkezései.

10. Az acetylén sűrítése csakis nappali világosság vagy a töltő helyiségen kívül álló lámpa fénye mellett történhetik.

A kívül álló lámpának oly módon kell elhelyezve lennie, hogy fényét kettős erős üvegfalal légmentesen elzárt nyíláson keresztül vesse be a töltő helyiségbe s a lámpa távolsága a külső üvegfaltól legalább egy méter legyen. A világítási berendezés teljesen a töltő helyiségen kívül létesítendő, utóbbiban sem gázvezeték vagy csak sem villamos vezeték, vagy annak kapcsolója, biztosítóka stb. el nem helyezhető, sőt esetleges acetylén lámpák és teljesen külön álló, kívül vezetett vezetékén át táplálendő.

A jelen szabályrendelet azonnal hatályba lép, felhívom a törvényhatóságot, hogy a fentieket a hatósága területén létező összes ipar- és rendőrhatalóságokkal mihez tartás végett közölje s egyúttal jelen rendeletnek megfelelő közhírré tétele iránt intézkedjék.

Budapest, 1912. évi június hó 14-én.

A miniszter helyett:

Kálmán s. k.,
államtitkár.

Felhívás

az ország valamennyi vármegyéjének és városának főlevéltárosa, levéltárosa, és allelevéltárosa.

Egymásután kapom az ország minden részéből a panaszos leveleket, melyek mind arról szólnak, hogy a legközelebb alkotott törvényjavaslat sérelmes intézkedéseket tartalmaz a levéltárosi karra vonatkozólag.

A levelek írói arra szólítanak fel, hogy érdekeink megvédése céljából hívjam össze közös értekezletre az ország összes levéltárosa.

Hogy miben áll a sérelmes intézkedés, e helyütt nem sorolom fel. Mindnyájan ismeritek a törvényt és panaszos levelekből látom, hogy most már egyesülni akartok a közös cselekvésben.

Miután pedig az óhajtott célt csak az esetben érhetjük el, ha valamennyien együtt leszünk a munka órájában, felkérlek benneket, sziveskedjétek velem tudatni, hajlandók vagytok-e 1912 július 21-én Budapesten a Pannonia szálló külön termében összejönni a teendők megbeszélése végett?

Előre jelzem azonban, hogy az országos értekezlet csak azon esetben vagyok hajlandó vezetni, ha lehetőleg az összes vármegyei és városi főlevéltárosok, levéltárosok és allelevéltárosok bejelentik megjelenésüket.

Válaszokat postafordultával kérem.

Üdvözlettel

Debreczen, 1912 július 4-én.

Koncz Ákos,
Debreczen sz. kir. város főlevéltárosa.
tb. tanácsnok)

Hirek.

— **Kinevezés.** Doméhidy Elemér főispán törvényben gyakorozó jogánál fogva szentgelicei Nagy Lajos számvevőt tb. főszámvevővé nevezte ki. A kinevezett tisztviselő buzgó munkásságával érdemelte ki az elismerést.

— **A Kossuth-szobor bizottság ülése.** A Kossuth-szobor bizottság f. hónap 5-ikén ülést tartott Kovács József polgármester elnöklésével. Az ülésen a bizottság a Kossuth-szobor mellékalkalajaival és a szobor talapzatának kérdésével foglalkozott.

— **Személyi hir.** Lukács György dr. valóságos belső titkos tanácsos, a József kir. h. szanatórium elnöke a városunkban felállítandó szanatórium ügyében szombatom városunkban időzött. Kiséretében volt titkára Pakots József ír.

— **Valami a sajtóról.** Senki sem védi a sajtó szabadságát szívesebben, mint mi, azonban el tudjuk választani a sajtószabadságot a sajtó szabadosságától, mely utóbbinak nincsen létjogosultsága. A sajtó szabadságával rendszeresen csak azok élnek vissza, akik írásaikban nem az igazságot keresik, hanem csak a szenzációk után áhítoznak. A szenzáció hajhászása pedig lehet a sajtónak komor üzleti munkája, de semmi esetre sem számíthat ezen munkájában arra, hogy erkölcsi nagyhatalom gyanánt tiszteljék. Mert mindent szabad megírni, ami igaz, ellenben tájékozatlanul vagdalózni és rosszakaratulag kezelni a közügyeket, részben izléstelenség, részben visszaélés a sajtónak szabadságával. Éppen azért nagyon csodálkozunk azon urak felfogásán, akik a polgármester urat meginterpellálták, mintha egy debreceni lapnak írás szabadságát korlátozni akarta volna. Ellenkezőleg, a polgármester ur uri módon, gavallérosan cselekedett, mikor az illető újsággal tudatta, hogy mérsékelje kifakadásait, mert ezeknek folytatása esetén kénytelen lesz a lap utcai árusításának jogát megvonni. Nézetünk szerint ezen levelével nem sértette meg a sajtószabadságot, csak korlátozni akarta jóakaratú figyelmeztetéssel a lapot mérsékeltebb hangra. Más lapra tartozik tehát a sajtószabadság, melyben senki sem korlátozza a debreceni tisztas lapokat és más a sajtószabadság, mely út, vág meggondolás nélkül. Ennek igazságát érezni kell az Uj-Debreczen-nek is, ha a többi debreceni lapoknak ezen kérdésben finoman kifejtett álláspontját olvassa.

A nőipariskola és a közgyűlés. A legutóbb tartott törvényhatósági bizottsági közgyűlésen szóba került a nőipariskola segélye és a város kezelésbe átvétele. A közgyűlés hosszabb vita után a kért segélyt 5176 koronában megadta, ellenben a városi kezelésbe vételt ez alkalommal nem tárgyalta. A magunk részéről nagyon helyesnek tartjuk, ha a város egy közhasznú kulturális intézetet tőle telhetőleg támogat, ellenben nem tartanánk gazdaságos városi politikának, ha a város ezen intézetet egészben átvinné. Nem pedig azért, mert Debreczennek a közel jövőben, sőt a jelenben is annyi kiadása van, hogy új terheket csak a legnagyobb óvatossággal vállalhat magára. Mert az intézetet a jövőben évről-évre fejleszteni kell és évről-évre több és több kiadás fog e címen a városra neheznedi. A megboldogult Veressné Szathmáry Teréz idejében is szépen töltötte be, talán szűkebb keretekben, ez a nőipariskola, segítette a város is és megélt ebből és az állami segélyből. A nőegyletnek ez idő szerint emelkedtek bevételei a nagy hagyományok következtében, áldozzék tehát jövedelméből többet az iskolára, vagy ha nem bírja a fentartás költségeit, ajánlja fel a nőipariskolát az államnak. Első sorban az állam kötelessége az ilyen deficittel küzdő iskolák fentartása és semmi esetre sem lehet annak viselésével egy várost megterhelni. Ezen iskolára senki sem varrott több himet, mint mi, de bármilyen elismeréssel vagyunk is az iskola jeles tanerői iránt, akik mintaintézet emelték azt, jobban óhajtának, ha a város helyett az állam folytatná azt a nemes munkát, amelyet Veressné Szathmáry Teréz olyan körültekintő gondnal és szerencsés kézzel megalapozott. Dicsérjük a közgyűlés bölcsességét azért, hogy ezen kérdés végleges megoldását elodázza.

Hordóhitelesítő hivatalok. A kereskedelmiügyi m. kir. miniszter 45,268—1912. sz. alatt a következő rendeletet adta ki: A hordójelzői hivatal folytonosságához fűződő közérdek szemellett tartásával az 1874. évi VIII. t.-c. alapján felállított és hordójelzést teljesítő hivatalok további működése tárgyában 1909. évi január 7-én 1054. sz. alatt, illetve mult évi december hó 11-én 87,230. sz. alatt kiadott rendeletek hatályát azon törvényhatóságokra, városokra és községekre nézve, melyeknek szóban forgó hivatalaik átalakítására vonatkozó határozata bármely okból még végrehajtva nincs, az 1909. évi január hó 7-én 1054. sz. alatt kiadott rendelet által megállapított feltételek

mellett és korlátok között 1913. évi január 1-ig a m. kir. miniszter elnök ural, mint belügyminiszterrel egyetértőleg meghosszabbítottam.

Pályázati hirdetmény gróf Reichenbach-Lessonitz Vilmos által rokkant tengerészek segélyezésére létesített alapítványra. A trieszti cs. és kir. tengerészeti parancsnokság pályázatot hirdet a fentnevezett alapítvány jövedelméből 1912. évi január 1-től számítottlag adományozandó egy évi kettő száz korona segélydíj élvezésével járó alapítványi helyre. Ezen alapítványi helyre elsősorban az 1864. évi május 9-iki helgolandi tengeri-ütközetben rokkanttá vált egyének, valamint az ugyanezen alkalommal elesettek özvegyei és árvái, ilyenek hiányában valamely későbbi tengeri ütközetben rokkanttá vált egyének, illetőleg ezek özvegyei és árvái bírnak igényel. Felhívjuk tehát az igényjogosultak, hogy a szükséges igazoló okmányokkal felerelt pályázati folyamodásukat f. évi augusztus hó 30-ig a trieszti cs. és kir. tengerészeti parancsnokságnál nyújtsák be. A folyamodó szegénységi, vagy helyhatósági bizonyítvánnyal tartozik igazolni, hogy vagyontalan, szegény és segélyre szoruló. A fenti határidőn túl beérkező folyamodásokat nem vesszük figyelembe.

Szerkesztői üzenetek.

M. G. Nagyenyed. Leveledet vettem és arra a választ a mai számban olvashatod. Ha mindnyájan tömörülünk, célt érünk.
M. M. Hódmezővásárhely. A fenti üzenet neked is szól.

A m. kir. honvédelmi miniszter az alábbi pályázati hirdetményt küldi Debreczen sz. kir. város közönségéhez:

Pályázati hirdetmény.

Budapest székesfőváros közönsége által boldog emlékeztető József főherceg ur Ó cs. és kir. Fensége honvéd főparancsnokságának 25. évfordulója alkalmából s annak emlékére a m. kir. honvédség árvái részére az illetőségre való tekintet nélkül létesített alapítványi helyek közül az Erzsébet leányárvaházban egy hely kerülhet betöltés alá, amely helyre ezennel pályázat hirdtetik.

Az árvaházba való felvétel kellékeikéig igazolandó:

a) az, hogy a felvételt kért gyermek tényleg a m. kir. honvédség kötelékébe tartozott vagy tartozó apának törvényes leszármazója;

b) vagyontalanság;

c) félárva (akik tudniillik apátlanok vagy anyátlanok) az életben levő szülő vagyontalansága;

d) hogy az árva 6. életévét már betöltötte és hogy 12-ik életévét még nem haladta;

e) hogy éptestű és elméjü, a himlőn átesett vagy ellene sikerrel beoltatott.

Az árva kora és a szülők elhalálása hiteles anyakönyvi kivonattal, a testi és elmebeli állapot, a himlőoltás és vagyontalanság közhatalósággal hitelesített orvosi- és helyhatósági bizonyítvánnyal igazolandó.

A kellően felszerelt bélyegtelen kérvények, — melyekben a szülő vagy gyám neve, állása és lakhelye (város, megye, utolsó posta) is felemlítendő, — folyó évi augusztus hó 10-éig a m. kir. honvédelmi miniszterhez nyújtandók be, ahonnan Budapest székesfőváros hatóságához fognak küldetni és a kijelölési jog gyakorlása végett József főherceg ur Ó cs. és kir. Fenségehez fognak felterjesztetni.

Az alapítványi hely 1912—13. tanév kezdetén lesz betöltendő s a felvétel vagy fel nem vételről az árvák hozzátartozóit Budapest székesfőváros tanácsa hatósági uton fogja értesíteni.

11,879—1912.

Pályázati hirdetmény.

Debreczen szab. kir. város Tanácsa a koronázási emlék-ünnep alkalmával létesített koronázási-alapítvány, művészeti és iparművészeti célra szánt 600—600 koronás két ösztöndíjra, valamint a Meszena-alapítvány egy 600 koronás és két 300—300 koronás ösztöndíjára, melyek közül az első 600 koronás egy kezdő iparosnak műhelyberendezés és továbbfejlesztés céljából, a két 300 koronás pedig iparos segédeknek tanulmányi utra adatik ki, az 1912—1913-ik évre járól, nyilvános pályázatot hirdet s felhívja mindazon, első sorban debreceni illetőségű, szegénysorsu egyéneket, kik a művészet, iparművészet és ipar bármelyik ágában szerzett ismereteiket, tanulmányaikat közép- vagy felső iskolában tovább fejleszteni óhajtják, hogy ezen ösztöndíjak elnyerésére kérvényeiket okmányokkal, esetleg már kész műveikkel kellőleg felszerelve, a polgármesteri titkár hivatalban f. évi július hó 25-ik napjának déli 12 órájáig adják be.

Kelt Debreczen sz. kir. város Tanácsának 1912. évi június hó 27-én tartott üléséből.

A városi Tanács.